

Rouwhulde – de heer Jacques Hoyaux, voormalig minister

De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*): Op 11 februari jongstleden overleed in Watermaal-Bosvoorde, op 82-jarige leeftijd, eresenator Jacques Hoyaux.

Na het behalen, in 1954, van zijn doctoraat in de rechten aan de Université libre de Bruxelles, engageerde Jacques Hoyaux zich in de toenmalige Belgische Socialistische Partij. In 1963 werd hij voorzitter van de partijafdeling in Lambusart, een functie die hij twintig jaar lang onafgebroken zou bekleden.

In maart 1974 werd Hoyaux voor het arrondissement Charleroi-Thuin verkozen in de Senaat. Als Waals militant en overtuigd regionalist ijverde hij er van in het begin van zijn mandaat voor de inwerkingtreding van artikel 107*quater* van de Grondwet. Dat artikel, dat terugging op de grondwetsherziening van 1970, voorzag in de oprichting van drie Gewesten, en bepaalde dat hun bevoegdheden en hun werking bij bijzondere wet geregeld moesten worden.

Als staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen in de regering-Tindemans II, van juni 1977 tot oktober 1978, en in de regering-Vanden Boeynants II, van oktober 1978 tot april 1979, trachtte Jacques Hoyaux een aantal bepalingen van het in mei 1977 gesloten Egmontpact uit te voeren. Van april 1979 tot januari 1980 was hij minister van het Franstalig onderwijs in de regering-Martens I. In die hoedanigheid lag hij mee aan de basis van de wet van juli 1979 tot oprichting van voorlopige gemeenschaps- en gewestinstellingen.

Na de val, in januari 1980, van de regering-Martens I, nam Jacques Hoyaux zijn mandaat van senator weer op. Begin augustus van datzelfde jaar keurde hij met volle enthousiasme de bijzondere wet goed die de bevoegdheden vastlegde van de drie Gewesten in België, in uitvoering van het grondwetsartikel 107 *quater*. Met fierheid aanvaardde hij in november 1980 het ondervoorzitterschap van de pas opgerichte Waalse Gewestraad, een functie die hij tot in januari 1983 zou uitoefenen.

Als afgevaardigde van de Franse Gemeenschap van België was Jacques Hoyaux van 1983 tot 1986 actief in de Agence de coopération culturelle et technique in Parijs, een in 1970 gestichte intergouvernementele organisatie ter bevordering van de Franse taal en cultuur, die de weg plaveide voor de huidige Organisation internationale de la Francophonie. Voorts was hij tien jaar lang, van 1975 tot 1985, voorzitter van het Institut Jules Destrée.

Hoewel Jacques Hoyaux zich in september 1985, na zijn vertrek uit de Senaat, uit het politieke leven teruggetrokken had om zich in Frankrijk te vestigen, bleef hij onverminderd aandacht hebben voor de Belgische politieke en sociaaleconomische ontwikkelingen. Namens de Kamer heb ik zijn familie onze oprechte deelneming betuigd.

Minister **Jean-Pascal Labille** (*Frans*): Er zijn van die historische toevalligheden waarvan men zich kan afvragen of ze wel echt van het toeval afhangen. Op 11 februari overleed Jacques Hoyaux, net op het ogenblik dat de regering zich opmaakt om de zesde staatshervorming vorm te geven en te implementeren. Zo heeft Jacques Hoyaux zijn eigen strijd in herinnering gebracht.

Hij was een overtuigd Waals regionalist, en als een van de belangrijkste architecten van het Belgische federalisme heeft hij zich actief ingezet voor de oprichting van het Waalse en het Vlaamse Gewest in 1981. Het is trouwens op de grondvesten die hij gelegd heeft, dat we verder bouwen aan de Belgische constructie, waar voor ieder van ons plaats is.

Zoals ik al zei, heeft zijn recente heengaan een bijzondere betekenis in de huidige context, omdat hij de oprichting van de Gewesten altijd beschouwd heeft als een middel om het welzijn van zijn medeburgers te verzekeren en niet als een doel op zich dat ingegeven is door de afwijzing van een andere gemeenschap.

Geachte collega's, het overlijden van Jacques Hoyaux herinnert ons aan die waarheid. Ooit verwisselen wij allen het tijdelijke met het eeuwige, en slechts door ons handelen geven we betekenis aan onze strijd.

Los van de politieke spelletjes en de bondgenootschappen die eigen zijn aan het politieke bedrijf, herinnert Jacques Hoyaux ons eraan dat we slechts om één reden in deze Assemblee aanwezig zijn – en dat mogen we niet vergeten! – namelijk om de bevolking te dienen.

Met de heer Hoyaux verdwijnt een groot dienaar van de Belgische bevolking. Ik stond er dan ook op hem hulde te brengen.

De staande Kamer neemt een minuut stilte in acht.